

DE ZWARTE

nr. 49

geschokt, integer en sympathiek blad hfl 1,50

22 februari 86

o.a.:

.CNAL

.Klaus Staeck deel 2

.Veiligheidssystemen

.Verklaringen

extra:
het rotterdams boekje

KOLOFOON

Voor een daalder is de Zwarte te koop bij:
Ruward, de Rooie Hond, koffiehuis Blau, Madam Mikmak, de BB en andere erkende plaatsen in Den Haag

Infowinkel Alarm, Manifest, Wereldwinkel, PSP-pand, en andere plekken in Leiden

Kritiese Boekhandel en Van Gennepe in Rotterdam

Kraakkafe, Wereldwinkel en het CLL zolang de kit het toelaat, in Delft

en verder in de polder bij Gouda en Boskoop, in Amsterdam bij Sjako en Atheneum, in Utrecht bij de Rooie Rat, in Arnhem bij de Rooie Arnhemmer en in Groningen bij Slagerzicht. Tenslotte ook in Haarlem bij Agora.

Kopij gaat naar postbus 10233 in Den Haag, naar de Bijstand, Buitenum 213, Den Haag, naar Infowinkel Alarm, Korte Mare 24, Leiden, naar het CLL aan de Vliet in Delft, naar Jongeren Beweging, Turfmarkt 123, Gouda

Abo's in de plaatsen, waar bezorger zijn kosten slechts f 12,50 voor 10 nummers. Instellingen en postabo's betalen het dubbele. Politieke gevangenen gratis. Het geld is te storten op giro 3442401 tnv. de Zwarte te Leiden (svp. startnummer van abo vermelden!)

INHOUD

- 2 kolofoon
 - 3 Als de beesten gaan feesten
 - 4 FRAP
 - 5 Günther Sonneberg moet vrij
 - 6 Slapeloze nachten in Leiden
 - 7 Aan de slag
 - 8 Voor uw veiligheid;hun hek
 - 10 Antimilitaristische knal
 - 11 Klaus Staecks deel 2
 - 15 Smakelijk E-ten
 - 16 Agenda
- EXTRA BOEKJE zonder vouwen

Typies drukwerk van de Bijstand, Buitenum 213, Den Haag alwaar 's woensdags via telefoon uw groeten en wensen en andere bulb in ontvangst worden genomen (89.20.98)

ALS DE BEESTEN GAAN FEESTEN

Hallo lieve kijkbuis kinderen, er is ons zojuist een schrikbarend bericht in de vleugels gedrukt. Zoals ieder jaar organiseert de kit een Internationale Sterrit. Dit is een motortoeristisch gebeuren dat tal van politie-motorsportbeoefenaars uit verschillende landen bijeen brengt. Dit jaar zullen er 1500 à 2000 deelnemers meedoen uit ongeveer 15 Europese landen.

De finish is op 21 mei en net zoals in 1977 hier in Leiden op het Groenordhalterrein, waar minister Rietkerk klaar staat om de daaropvolgende feestelijke heden te openen. Van deze opening willen ze een plechtig gebeuren maken met een vlaggeparade en het spelen van volksliederen.

De volgende dag, 22 mei, wordt het nieuwe politieburo aan de Langegracht geopend, door een lid van het koninklijk huis. Wie dat zal zijn mag kit H. Mostert ons nog niet vertellen. Er zal een symbolische verhuizing plaatsvinden met medewerking van de deelnemers van de Internationale Sterrit. Die zondag verkeerregelend zullen optreden (en dat zal nodig zijn!).

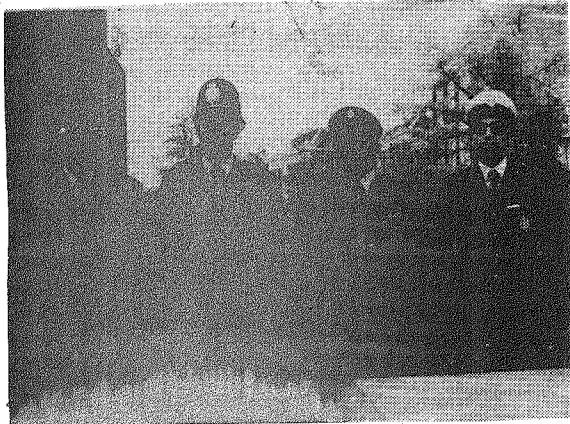
's Avonds wordt er dan een voetbalwedstrijd gespeeld tussen een Internationaal elftal van Sterritrijders en het Nederlands Politie-elftal.

23 Mei komt er nog een behendigheidsrit en mogen ze het nieuwe buro bezichtigen. Aansluitend daarop gaan er 's middags een aantal politie-muziekkorpsen door de stad spelen (zucht), met als afsluiting een defilé bij het nieuwe buro. 's Avonds is er dan nog een Internationale Politie Muziekshow en daar mogen ze zich bezuipen. Tot slot is er op 24 mei een klederdrachtenoptocht door Leiden en krijgen de winnaars van de Sterrit een prijs.

Toevallig hebben wij geen zin om de beesten te laten feesten. Zo'n feest waarbij de kit zich van haar "leuxte" kant laat zien, kan gewoon niet. Terwijl in alle landen mensen in elkaar worden geramd, mishandeld, vermoordt, vastgehouden etc. etc, komen degenen die daar verantwoordelijk voor zijn, hier in Leiden ludiek bij elkaar. Goed dat er politie is, die pet past ons allemaal? Maar niet op het hoofd van Hans Kok, Mhidou Takifia, Gunter Sarre en vele anderen, die wij nog lang niet vergeten zijn.

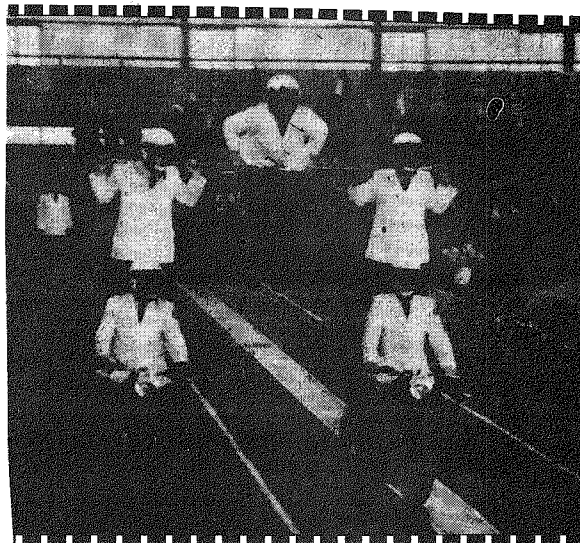
En nu 'liever kijkbuis kinderen': oogjes open en kraaipeetjes uit.

Tot ziens in het volgend nummer.

Het moet „een bont spektakel" worden

Inval Politieagenten te verwachten in mei

Dankzij dit massagebeuren krijgt Leiden weer eens de kans zich internationaal te presenteren. De komst van al die buitenlanders zal ook positieve gevolgen hebben voor de Leidse economie. De organisatoren verwachten, dat de bezoekers rond

de 1,2 miljoen gulden uit zullen geven. De winst van het evenement zal ten goede komen aan de manege 'Moedig Voorwaarts' aan de Wassenaarseweg. Het allerbelangrijkste blijft echter, dat dit een uitgelezen kans is voor het Leidse Publiek om politieagenten ongezoeten de waarheid te zeggen. Alle frustraties kunnen heerlijk weggeschreeuwd worden tegen de buitenlandse agenten, die hopelijk de Nederlandse taal niet machtig zijn.

RICHARD WEBER

In 1930 ontstond bij de Hamburgse politie-kapitein Richard Weber de gedachte een jaarlijkse ontmoeting te organiseren van auto- en motorbezitters uit de kringen van de politie. Doelstelling destijds, maar dat geldt nu ook nog, was het wegemen van gevoelens van wantrouwen en het kweken van begrip voor elkaars handelswijze. Met dit verbroederingsidee in het achterhoofd werd in 1930 de eerste ontmoeting in Hamburg een feit. Deelnemende landen waren toen Denemarken, Tjechoslowakije, Oostenrijk en Duitsland.

De politie wil Leiden op z'n kop zetten. Wij willen iets recht zetten. Heb je ideeën of wil je ook meedoen? Neem dan via 'Alarm', Korte Mare 24 contact op met het comité in oprichting tegen dit propaganda-festijn.

op z'n kop

Politiebezeth op van Leiden

POLITIEKE GEVANGENEN IN BELGIË

AL EEN HALF JAAR VAST

ZONDER PROCES

Vanaf afgelopen zomer zitten in België Chantal Paternostre en Jean-Louis Carpentier in voorarrest in het kader van het onderzoek naar de CCC en de FRAP. Ze worden ervan verdacht bij deze groepen betrokken te zijn geweest.

Wat ze gemeen hebben, is dat ze sinds hun arrestaties aan de nukken van de Belgische justitie zijn overgeleverd: Al meer dan een half jaar in de bajus zonder vonnis en gegronde verdenkingen. Een hetze tegen de verdachten via de burgerlijke pers. Geheimhouding van het dossier van de aanklager.

CHANTAL PATERNOSTRE werkte tot haar arrestatie bij de Brusselse anarchistische zender Radio Air Libre. Een aantal medewerkers daarvan waren al verhoord bij de Operatie Mammoet in oktober 1984, waarbij tientallen (vermeende) linkse activisten thuis door de kit werden bezocht om de CCC op het spoor te komen.

Vanaf lente '85 werd ook Chantal Paternostre geschaduwd. Op 31 juli vinden huiszoekingen plaats bij Radio Air Libre, nog een andere linkse zender, een -k conspiratieve- woning in Anderlecht en bij een aantal medewerkers van Air Libre; een aantal daarvan wo. Chantal wordt verhoord en daarna weer vrijgelaten. Op 14 augustus wordt ze na een tweede huiszoeking meegenomen en ervan beschuldigd bij de FRAP te horen en de bomaanslag bij ACEC (mede)gepleegd te hebben, omdat zij in een woning in Anderlecht is geweest, waar draad en delen van een ontsteker zijn gevonden door de kit, die met die van de ACEC-bom overeen zouden komen. Chantal ontkent niet in de woning te zijn geweest, wel iets met de FRAP te maken te hebben.

Later meende de politie ook, dat ze in een conspiratieve woning in Ukkel was geweest, waar CCC-ers en mensen van Action Directe vingerafdrukken achtergelaten zouden hebben. Een vingerafdruk, die misschien de hare is (van 17 noodzakelijke kenmerken om een vingerafdruk te identificeren, komen er acht overeen) moet dat bewijzen.

Over haar verhouding tot de CCC zegt ze: "Ik heb absoluut niets te maken met de CCC. Ik heb aan geen enkele van hun acties meegedaan. Ik herken me absoluut niet in hun tekst, veel te theoretisch. Ik ben geen held. Ik wil niet strijden voor het volk, zonder het volk. En de geschriften van de CCC richten zich tot een intellectuele elite, gaan recht in tegen de dagelijkse realiteit van het volk in (vraag aan de echte staalarbeiders wat 'praxis' is !!!). De CCC willen de macht overnemen. Ik ben tegen alle macht. Macht korrumpert iedereen die ermee in aanraking komt !!!"

Duidelijk is dat er geen harde bewijzen, dat Chantal Paternostre iets met een aanslag te maken heeft. Behalve wat vage indicaties, stoelt de aanklacht vooral op vooroordelen tegen alles wat anarchistisch is, Je kan schrijven naar Chantal Paternostre. Prison de Forest, 52 Avenue de la Jonction, B-1060 Brussel. Wil je meer weten, kan je ook terecht bij Radio Air Libre, 261 Ch. d'Alsemberg, B-1060 Brussel, tel. 02/344.58.55.

LOUIS-JEAN CARPENTIER werd met een aantal anderen (die alweer vrij zijn) opgepakt bij het opgraven van een machinegeweer, die hij bewaarde voor een van hen - een spanjaard, die tegen Franco had gevochten, een huiszoeking vreesde en daarom even van z'n gun afwilde.

Hij Louis-Jean Carpentier zit al sinds juni vast, omdat in z'n auto ook kopieën van CCC-verklaringen uit Ligne Rouge. Daarom zou hij wat met de CCC te maken hebben. Later werd daar de getuigeverklaring van een smeris aan toegevoegd, die zo gewijzigd was, dat-ie op Carpentier kon slaan. Zo meende deze kit dat hij Carpentier en het machinegeweer herkende als iemand die in de buurt van een CCC-aanslag was, met gun. Terwijl hij meteen daarna verklaarde de persoon niet te kunnen herkennen en dat het wapen een Skorpion (lengte 60 cm, khaki-kleur) was. De getuige is wapenexpert. Acht maanden later zegt hij Carpentier te herkennen en diens Sterling-geweer (1.80 lang, zwart). Louis-Jean Carpentier zit ook in de Prison de Forest in Brussel.

VRIJHEID VOOR ALLE GEVANGENEN!

houden; de vakbonden breken stakingen, dammen het vuur van activisten aan de basis in, misleiden de arbeiders, doordat ze samen met de ondernemers de maat slaan; "klein links" maakt meer ruzie onder elkaar, dan dat ze zich verenigen om eerst de gemeenschappelijke vijand te verslaan.

Wij hebben dus besloten, tot actie over te gaan en het is een politieke beslissing, die we genomen hebben; wij denken, dat direkte actie, wanneer ze op het juiste nivo en op een goed moment toeslaat doeltreffend kan zijn - de doelen zijn ontelbaar... Revolutionair front voor proletarische actie: omdat zij, die zich van hun uitbuiting bewust zijn, of nu in overal of in overhemd, werkloos of scholier, proletarërs zijn. Het beslissende is dit bewustzijnsproces, weten tot welke klasse je behoort en de internationale dimensie daarvan. De weg naar de sociale revolutie tegen uitbuiting en onderdrukking verloopt via deze gedachtegang, verbonden met een bestaande revolutionaire praktijk. Daarom moeten we van Waregem tot Vervier, overal saboteren en strijden, op welk nivo dan ook en ieder naar zijn mogelijkheden. Er moet vernietigd worden, wat ons vernietigd, en gemeenschappelijk moet voorwaarts op de weg van de organisatie van onze bevrijding gegaan worden.

HET FRONT IS GEOPEND, ZET DE STRIJD VOORT... WIJ ZULLEN OVERWINNEN."

FRAP FRAP FRAP

Naast de CCC heeft ook het veel minder bekende FRAP een aantal aanslagen in België gepleegd. Op 20 april moest de Noord-Atlantische Assemblée eraan geloven, de volgende dag AEG. Veel schade. Geen gewonden. Op 26 juni ging een bom bij het elektronica-concern ACEC niet af. Voor de FRAP zitten nu twee mensen vast: Chantal Paternostre als "leider", Luc van den Akker als "bommenexpert".

Het FRAP- Revolutionair Front voor proletarische actie zegt over zichzelf: "Waarom een front? Omdat wij het front van de strijden willen uitbreiden naar allen, die zich in onze acties en teksten terugvinden. Wij willen, dat anderen nadenken en de noodzaak begrijpen om tegen de macht, de staat, het leger, de NATO en de hele vervreemding, die ons door de kapitalistische maatschappij opgedrongen wordt te strijden.

Wij willen door de uitbreiding van het front ook de miezerige conflicten tussen de verschillende rode ideologieën in al hun schakeringen (rood, zwart, roze, donkerrood) en de ethnische en regionale ruzies overwinnen.

Onze splijting dient alleen de heersende imperialistische macht en helpt haar mee, om ons verder te onderdrukken en te vernietigen.

Revolutionair front, omdat we nee zeggen tegen een toekomst van oorlog en uitbuiting, die men ons wil opleggen; wij wijzen deze maatschappij af, waarin alles op uitbuiting van anderen gebaseerd is, waar enkele weinigen de hele politieke, economische en militaire macht opeenhopen.

Wij willen deze maatschappij vernietigen, om een rechtvaardige en klassenloze maatschappij op te bouwen, waarin de produktie ieders behoeften dekt, en niet alleen die van enkele geprivilegeerden. ... een maatschappij waarin "gelijkheid voor allen" niet meer geeist moet worden, omdat ze dan verwezenlijkt zal zijn.

Revolutionair front voor actie, omdat wij genoeg hebben van de beloftes, de blabla, de stagnatie en de stoffige dossiers van de politieke promotiemakers van traditioneel links! De konventionele arbeidersstrijden beperken zich tot middelen, die, omdat ze niets bewerkstelligen, aan hen door de macht graag overgelaten worden, om haar democratische facade te be-

VRIJLATING van GÜNTER SONNENBERG!

Net als overal in de wereld leveren ook in de BRD, de op één na grootste metropool van het imperialisme, steeds meer mensen konsekwent verzet tegen dit systeem, vanuit het verlangen naar een ander leven, vrij van onderdrukking en uitbuiting.

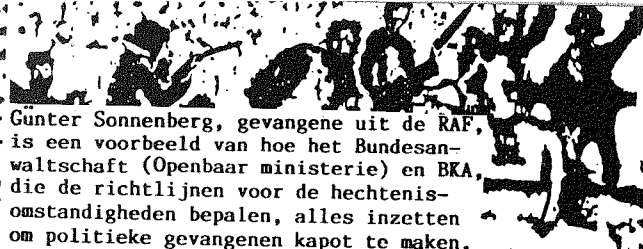
Sinds 15 jaar voert hier de RAF de strijd voor bevrijding. Doordat zij niet alleen de misdadige doelen van het imperialisme aan de kaak stelt, maar doordat ze in haar aanvallen de rol en functie van economische, militaire en politieke kopstukken en instellingen van de BRD en de naar wereldheerschappij strevende US-staat blootlegt en doordat zij met de gewapende strijd de breuk en de onverzoenlijkheid met het imperialistische systeem duidelijk maakt, is de RAF voorbeeld en stimulans voor veel kameraden (m/v) geworden om revolutionair verzet te ontwikkelen.

Onderwijl moet iedere vonk van revolutionair verzet al in de kiem gesmoord worden, zodat het vuur van de revolutie niet om zich heen grijpt. Dat is ook de reden, waarom oppositionele en politieke gevangenen in alle kapitalistische staten gefolterd worden. Want ook de gevangenen geven moed en kracht aan het gezamenlijke verzet, omdat ze laten zien, dat ondanks folter hun bewustzijn niet te breken is.

Onlangs heeft een rechtbank in de BRD in verband met het asylrecht verklaard dat folter, zoals die in Turkije toegepast wordt, in bepaalde historische situaties een gerechtvaardigd middel is.

Hier ziet de folter er weliswaar anders uit: isolatiehechtenis is de 'schone' methode van de NATO-democratie BRD. Ze heeft tot doel het kollektief van de gevangenen te vernietigen en zo iedere gevangene afzonderlijk, doordat het haar/hem de wezenlijke dingen ontnemt: de communicatie met anderen en de discussie over politieke inhoud.

Hier is net als daar echter folter het middel, dat de gevangenen moet dwingen tot het opgeven van hun strijd.

Günter Sonnenberg, gevangene uit de RAF, is een voorbeeld van hoe het Bundesanwaltschaft (Openbaar ministerie) en BKA, die de richtlijnen voor de hechtenisomstandigheden bepalen, alles inzetten om politieke gevangenen kapot te maken, omdat Günter ook in de bajes tegenstander blijft van deze staat.

Omdat Günter bij zijn arrestatie in '77 door een schot in zijn hoofd zwaar gewond werd, zag het op hem persoonlijk afgestemde programma van de folter er van het begin af aan zo uit, dat ze de verwonding door onvakkundige mediese verzorging tot middel van de vernietigingshechtenis gemaakt hebben en de gevolgen van de verwonding (gedeeltelijk geheugenverlies enz.) gericht tegen hem gebruiken.

Daarom betekende voor Günter de strijd voor zijn revolutionaire identiteit: stap voor stap zijn herinneringsvermogen terug te krijgen en de eenvoudigste dingen als lezen en schrijven opnieuw te leren, wat alleen met uiterste wilsinspanning mogelijk was. Want de omstandigheden van de isolatiefolter staan daar lijnrecht tegenover, omdat daarvoor stimulans en communicatie met kameraden (m/v) nodig zijn, zoals die alleen buiten de bajes aanwezig is. Tegelijkertijd verzet Günter zich gezamenlijk met alle politieke gevangenen tegen het vernietigingsdoel van de folter in de bajes. Hij streed tijdens verscheidene hongerstakingen samen met de andere gevangenen voor de samenvoeging in grote groepen, omdat dat de minimale voorwaarde voor hen is, om politieke mensen te blijven. Voor Günter is in ieder geval vrijlating noodzakelijk, omdat hij op grond van zijn verwonding 'hechtenisongeschikt' is.

Het gaat ons hier niet om een individuele vrijlatingscampagne voor Günter. Omdat hij deel uitmaakt van het kollektief van de gevangenen, kan de eis voor zijn vrijlating niet losgekoppeld worden van de strijd voor samenvoeging, een strijd die tijdens de laatste hongerstaking door veel mensen ondersteund werd.

Doordat de eis van de gevangenen door de meest verschillende mensen opgepikt werd en de strijd hier en in andere landen op één punt samengekomen was, ontstond het bewustzijn dat het bij de strijd op alle nivo's gezamenlijk tegen het imperialistische 'totaalsysteem' gaat, vóór de revolutie, vóór een vrij en zelfbepaald leven.

Daarom is het nu zaak, om naast het verder ontwikkelen van de afzonderlijke strijd, het bewustzijn over de gemeenschappelijkheid van alle strijd op deelgebieden te verdiepen en door de verbondenheid en het samenwerken de kracht te ontwikkelen, die nodig is om de eisen van de gevangenen door te zetten en ons doel, het kapitalisme niet alleen aan het struikelen, maar ten val te brengen, een stuk dichterbij te brengen.

"alleen in het organiseren van het anti-imperialistische front en in de internationale bevrijdingsstrijd kan de kracht voor de definitieve overwinning ontwikkeld worden. Met iedere stap zullen we dichterbij komen bij dit perspectief. De tijd werkt in ons voordeel". (uit de proclamaat van Claudia Wannorsdorfer, gevangene uit het anti-imperialistische verzet, 23-10-1985)

De verworpenen der aarde

Wij zullen met jullie opstaan voor de strijd tegen het imperialisme van de winst, we zullen met jullie rouwen om jullie doden, lachen met jullie over iedere gewonnen slag, meedansen de dodendans van het imperialisme. Het zal een lange weg zijn, Kameraden, maar stap voor stap zal de aarde door ons allen terugveroverd worden tot ze geheel aan de mensen zal toebehoren.

SAMENVOEGING van POLITIEKE
GEVANGENEN in GROTE GROEPEN

Wat je zoal niet geslaagd noemt!

Slaaploze Nachten

Afgelopen zaterdag ochtend, heel erg vroeg sloot de Jongeren Beweging in Leiden haar regionaal feest af met een "Ständchen" voor Brinkman als CDA-vertegenwoordiger van het katastrofale beleid t.o.v. jongeren van 15 tot 18 jaar.

Deze groep jongeren ligt al jaren wakker van de maatregelen van het huidige bewind. Zij zijn iedere keer opnieuw de dupe van bezuinigingswoede-aanvallen van CDA-VVD.

Eerst waren het de werkloze jongeren die het moesten ontgelden: thuis blijven wonen bij moeders, gauw 'n klote baan aan de lopende band of als kassiere zoeken op fooibasis, en verder niet zeuren! Door deze maatregel, waarbij werkloze jongeren niet aanspraak kunnen maken op een bij de wet gegarandeerd recht op uitkering, moet het volgende bereikt worden: enerzijds moet de jonge generatie leren, geen aanspraken te maken op hen bij de wet gegarandeerde rechten; anderzijds moet de 'harde kern' van werklozen geïsoleerd worden in hun veranderende opvattingen over werk.

Maar ja, zoals iedere rat 'n staartje heeft, waren er voor de groep jongeren van van 15 tot 18 jaar verdere maatregelen te verwachten....

Ergens weggestopt in een diepe buro- la van het ministerie rust een advies van de SER tot na de verkiezingen: afschaffing van de minimum jeugdlonen! Door dreiging met de afschaffing van de minimumlonen überhaupt moet de weg voor een soepele doorvoering van het SER-advies in een nieuwe maatregel geëffend worden.

In reactie op deze maatregelen en plannen vond de Jongeren Beweging dat in het hele land een aantal politici maar eens een slaaploze nacht moest worden bezorgd. En zo stonden ze daar dan met ratels, toeters en bellen; en ze zongen nog liedjes ook. Maar bij de volgende aktie die er zeker aankomt zal het niet meer bij liedjes blijven!

De aktie wordt door de mensen van de Jongeren Beweging geslaagd genoemd! Ze haalden de voorpagina van de plaatselijke kranten, wisten de aandacht van de kit op zich te leiden. Want al vóórdat de ruim 50 mensen bij het huis van Brinkman aankwamen, stonden er al 3 politieautos om het huis!

Een zó openlijke permanente bewaking van de woonvillas van de bonzen kan ik me nog niet voorstellen; dus is de zaak uitgelekt! Een bekende zaak

bij landelijke akties, maar vervelend als het om zo iets onschuldigs gaat. Maar wel goed om toch eens na te gaan, waar die lekken kunnen zitten. Je weet wel, voor de volgende keer!

in Leiden

Artikel G 5 der Kieswet

Model G 5

Leidse fascististen op jacht naar een zetel

Lijst van kandidaten ingeleverd door op 4 febr. Naam der polit

Ze zijn er nog steeds: de ouwe en nieuwe nazi's of anderzins extreem-rechtse groepen en personen. Voor de gemeenteraad van Leiden zijn dat er alleen al vijf. Pen - de Centrumpartij- de rest van de oude CP doet in Leiden mee olv. J. Pen. In Leiderdorp, (waar de vroegere CP-secretaris M. Giessen woont), doet Janmaat's afsplitsing Centrum-Demokraten mee; Giessen behoorde tot het kamp van Janmaat.

Lijst van kandidaten

- De fundamentalistische christelijke splinters SGP/GPV/RPV.) voor de op 19 ma Gemeenteraad

Onyxhof 32
wonnende te
Een randgeval is de Socialistische Partij, die in veel opzichten tot klein links gere-
entrumpartij
kent kan worden, maar ook hier en daar extremistische standpunten inneemt.

Datum en jaar
Woonplaats
Komitee Leiden tegen Fascisme hield 23 december een kleine manifestatie op het Stadhuisplein met sprekers, span- loeken (GEEF RASCISTEN GEEN STEM/ GEEN RASCISTEN IN DE RAAD), sten- cils en handtekeningen. Die dag was de laatste dag om je in te schrijven als Par- tij. Het Komitee over wat ze gaan doen : " Veel voorstellen en ideeën, maar wat ervan nu echt gaat gebeuren blijft dood- eenvoudig afhangen van menskracht. In ieder geval wordt er actief gewerkt met de landelijke affiches ' Geef rascisten geen stem' . (verkrijgbaar tegen beta- ling bij, waarschijnlijk, Manifest, We- reldwinkel en in ieder geval bij het Komitee.)

Verder het verspreiden van pamfletten in zoveel mogelijk buurten en het staan met een standje op de Haarlemmerstr, Minimaal moeten er tegenpamfletten worden verspreid wanneer de Centrum- partij of Centrumdemokraten ed. bezig zijn. NB wanneer je hoort, merkt, ziet dat zoiets gebeurd, GEEF HET DOOR AAN HET KOMITEE. DOE AANGIFTE BIJ DE POLITIE.

De ondertekening van de kandidatenlijst wordt gecontroleerd en ondertekenaars

worden gevraagd hun handtekening in te trekken. Verder wordt er geprobeerd om Onyxhof 32

Transvaalhof 24

Vijf Meplein 166

Diamantlaan 156

iets van een manifestatie te organiseren En dan niet met sprekers ed, maar als te- gen wicht tegen alle buitenlanders- pro- blemen". Een (echt) multikulturele sa- meleving is iets positiefs. Geef daar ook een invulling aan, laat dat zien. Men- sen die op een of andere manier mee wil- len doen, graag, zeer graag. (Uit: Nieuw- sbrief 9 van het komitee) Het kontakta- dres van het komitee Leiden tegen Fascisme is J. Lievenstraat 22, tel: 071-214654.

	Pen	Jan
1	Holswilder	Christiaan
2	van Leeuwen	Gerrit
3	Jansen	A.J.G.

- Amicales als naamloze lijst 7. De fas- cistische marrokaanse organisatie is al langer actief in Leiden. Ze organiseerde o.a. in 1984 haar landelijke 1 mei bij- eenkomst in de stadsgehoorzaal.

- de Anti-Woningnood-Actie (J.H. Borsboom, da Costastr. 18 Alphen a.d.

ST VAN KRijn) wil behalve uitbreiding van de G 5 van de Kieswe

- de Middenpartij van slagter Van der an kandidaten iZon- een vergaarbakje voor ontevreden rkiezing van de middenstanders.

nde te Leiden, Sumatrastraat 11

ingeleverd door M. El-Keiraouani

4) op 4 februari 1986.

Aan de slag Aan de Slag

Vrijheid voor Midden-Amerika! Vrijheid voor Azania!

persverklaring 9-2-86

Vannacht zijn de handelsbedrijven Tong-il en Sae-il in Heerhugowaard, eigendom van de Moonsekte, door ons in brand gestoken. Het is iedereen bekend dat deze sekte over de hele wereld de rechtse (staats)terreur financiert. De Moon-multinational maakt een enorme winst, zo'n 800 miljoen per jaar, door de ginsenghandel, de wapenhandel, het bezit van banken, hotels, kranten, uitgeverijen, verkoop van snuisterijen door sekteleiden, enz.

Na de regering Reagan is deze sekte de grootste geldschietster van de contra's, die de Nicaraguaanse revolutie proberen uit te moorden. Evenzo ondersteunen ze de Unita in Angola en het apartheidsregime in Zuid-Afrika.

Dat bloedgeld komt onder andere van de ginsenghandel van Tong-il en de snuisterijen van Sae-il.

Stop de terreur!

De wraak van
Pantasma.

(In september vermoordden de contra's in het Nicaraguaanse plaatsje Pantasma een groep familieleden die op bezoek was bij aan het front gelegerde militairen)

Het spreekt waarschijnlijk voor zichzelf dat dit een discussiestuk is.

Ik zie het strategische belang niet van pogingen om de beweging opnieuw rond de kernenergie te organiseren, om de beweging zo te organiseren dat ze zich in één dag opnieuw uiteen laat slaan door de politie.

Ik zie niet in waarom we opnieuw een of ander dorp in het nieuws laten komen alsof het een wereldstad betreft, enkel en alleen omdat we die plek hebben uitgekozen om ons op een kubieke meter traan gas per persoon te laten trakteren. Malville, Brokdorf, Doodewaard. Moeten we onszelf dan weer wijs maken dat we een open konfrontatie aankunnen met een politieleger op een weiland of een onrendabel industrieterrein?

Wie hebben we daarvoor meegebracht? De macrobioten met hun tubes antroposofiese tandpasta soms? Of is het bewuste politiek om de martelaar uit te hangen, met Moerdijk als bedevaartsoord?

De anti-kernenergiebeweging is een instabiele organisatievorm, die zich keer op keer onderuit laat halen, waarbinnen de ene helft de andere helft verwijt dat ze zich niet lijdzaam de hersens in laat slaan door de politie.

Alle kernenergieprojecten waartegen de AKB heeft gedemonstreerd zijn of afgebouwd, of draait nog steeds. En de AKB probeert gewoon opnieuw alles van voor af aan.

De enige zinvolle politiek binnen de AKB is in mijn ogen intrigeren, interne tegenstellingen uitspelen en de zaak oplazen.

De mensen met zinnige ideeën op een andere wijze organiseren, voor de overheid niet waarneembaar, ondergronds en illegaal.

En dat soort mensen dat het tijdens een wegblokkade van een uraniumhexafluoridetransport teveel wordt als het spandoek voor de voorruit van een vrachtwagen wordt gehangen in plaats van voor de motorkap moeten we maar laten wat ze zijn. Hoera.

VERKLARING

HET ROOD REVOLUTIONAIR FRONT
VERKLAART HIERBIJ VERANTWOORDELIJK
TE ZIJN VOOR DE AANSLAG OP HET HOF
VAN HET NEDERLANDS CHRISTELIJK
WERKGEVERSVERBOND IN HET KADER
VAN DE FASEGEWIJZE STRIJD TEGEN
HET ALOM AANWEZIGE EN VOELBARE
STRUCTURELE EN FYSIEKE GEWELD
VAN HET INTERNATIONAAL MODERN-
FEODALISME.

Brand bij NCW: schade drie ton

R.R.F.

De vergaderzaal van het pand van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond aan de Scheveningsweg is in de nacht van zaterdag op zondag geheel uitgebrand. De rest van het pand liep bovendien rook en roetschade op. De schade van de brand wordt geschat op 300.000 gulden.

De brand werd tegen kwart voor drie ontdekt. Bij aan-

De brand bij het werkgeversverbond richtte voor drie ton schade aan.

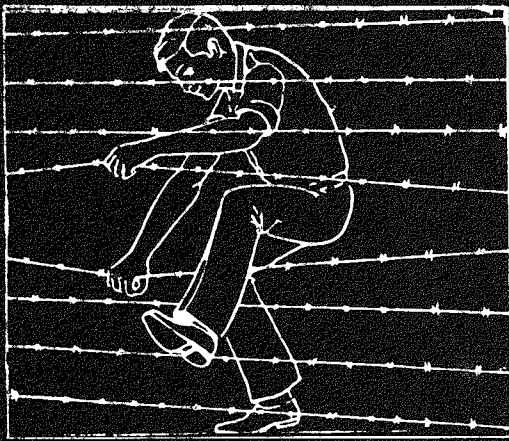
komst van de brandweer stond de vergaderzaal al in lichterlaaie. Spoedig daarop braken de ruiten en sloegen de vlammen naar buiten. De brandweerlieden werden bij hun werkzaamheden gehinderd door het vriesweer, dat bluswater dat op de stoepen lekte direct doed bevriest. De brandweer moest derhalve sand strooien om te voorkomen dat men uitglijdt. Tegen half vier kon het echter toch het sein brand meester worden gegeven.

De brand in de vergaderzaal, gelegen op de begane grond van een bijgebouw, is vermoedelijk aangestoken. Bij aankomst van politie en brandweer bleek namelijk aan de achterzijde van de zaal al een ruit kapot te zijn.

Verklaring verklaart

Revolutionair (Fr) 1 bn 1 omwentelingsgezind; oproerig; -2 de partij van de revolutie aanhangend, hiertoe behorende; -3 naar een algehele omwenteling strevend. Front (Fr) 0 (en) 1 een troepenafdeling zich zo doen opstellen dat de langste linie de voorzijde is; -2 pal staan, zich verzetten; -6 halfhempje, gesteven linnen of katoenen kledingstuk waaraan het halsboord bevestigd is. Verantwoorden 1 rekenschap geven; -2 aansprakelijk. Anslag -12 misdrijf tegen de veiligheid van de staat of tegen leven en vrijheid van een persoon gepleegd. Fasegewijze; een samentrekking van fase en gewijs, die niet door de Dikke van Dale gesanktionneerd is. Voelbaar fysiek; pleonasme, zoals witte sneeuw, nat water etc. Onvoelbaar fysiek slaat slechts op doden, mensen in coma, mensen platgespoten op de operatietafel. Feodalisme; leenstelsel. Structureel de structuur betreffende. Structuur; inwendige bouw van een stof of van een organisch geheel. BOMBAST; GEZWOLLEN, HOOGDRAVENDE MAAR ZINLEDIGE TAAL OF STIJL, HOLLE KLANKEN.

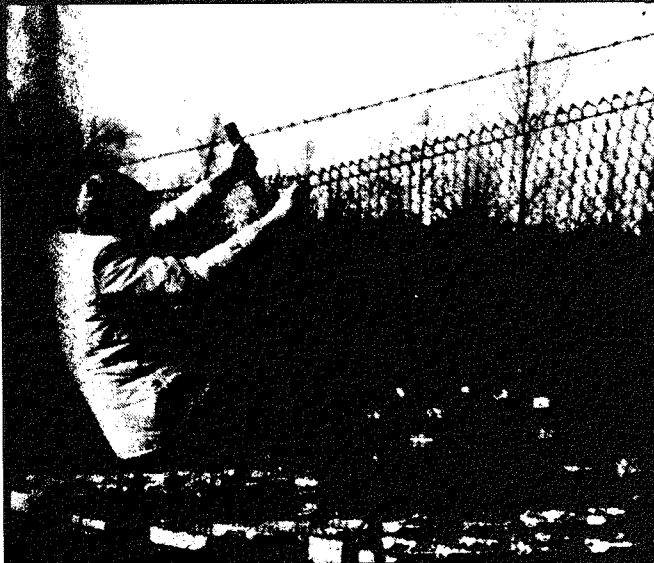
Maar goed, toch zo'n f300.000,- schade. Voor dat bedrag moet je wel hoogdravende, elitaire taal bezigen. Maar of de massa's hierdoor op de been komen.....? 7

VEILIGHEIDSSYSTEMEN

HANDLEIDING VOOR HEN DIE ZICH OP
VIJANDELIJK GEBIED ZULLEN
BEGEVEN

Veiligheidshekwerk.

FLEXIBEL VEILIGHEIDSHEK

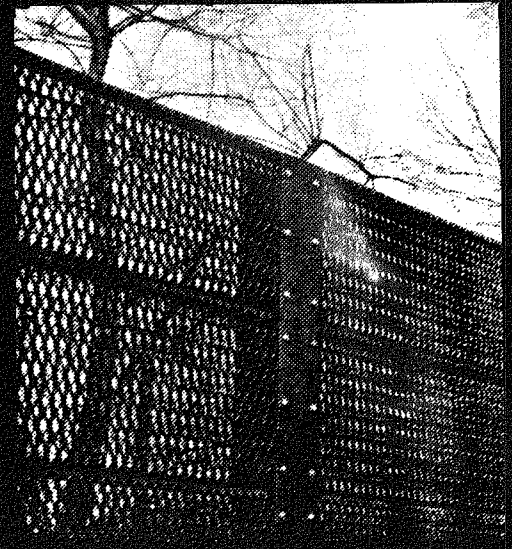
Gaashekwerk met staanders van glasvezel versterkt met kunststof-profiel.

- hoge detectiegraad door de grote flexibiliteit van het hekwerk.
- onopvallend door de ranke staanders.
- ideaal te gebruiken in gebieden met radar, radio etc., door het storingsvrije glasfiber materiaal.

FLEXIBEL VEILIGHEIDSHEK

Hekwerk uitermate geschikt voor een "early warning" detectiesysteem volgens het tautwire principe.

CRASH-HEK

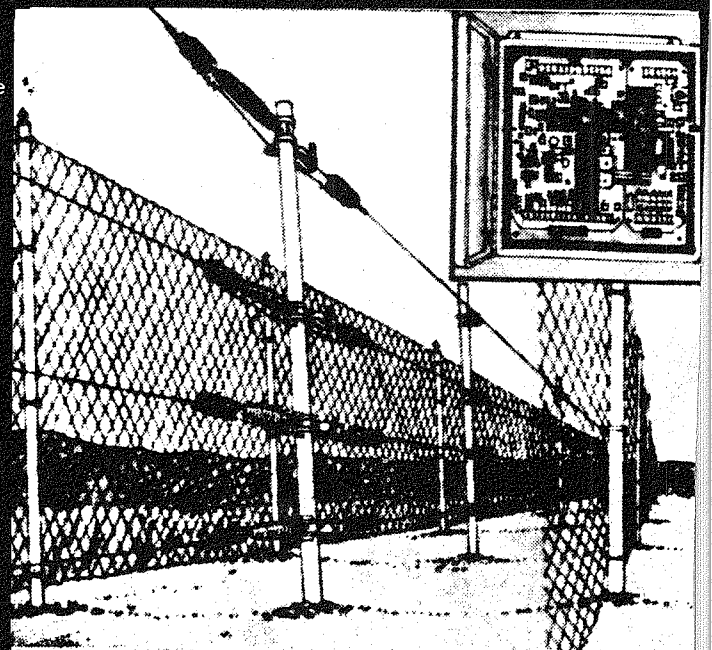
Staalbeplatingshekwerk met staanders van thermisch verzinkt HE-B(din) profiel.

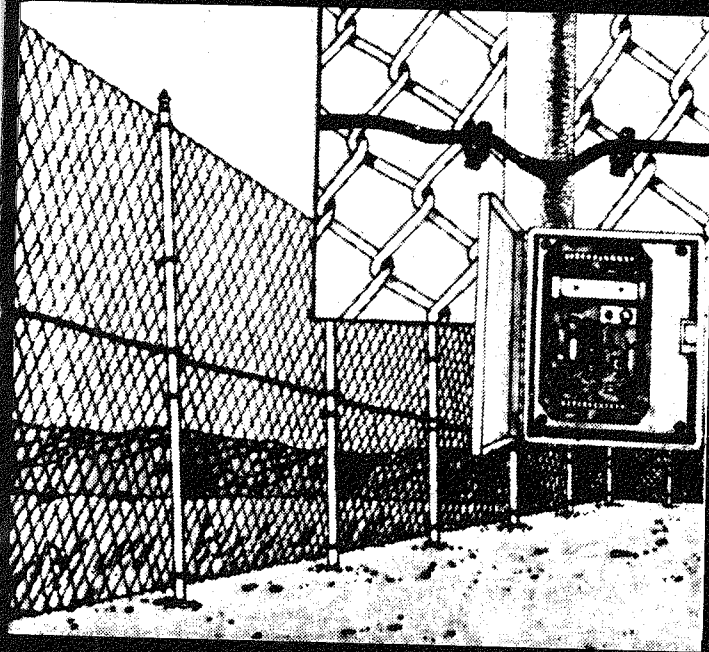
- Een hekwerk vooral voor het tegenhouden van voertuigen.
- het crash-hek kan afhankelijk van de gekozen staander en de vakvulling auto's van 5 tot 20 ton met een snelheid van 50 km. per uur stoppen.
- eenvoudige mogelijkheid van detectie om overklimming te voorkomen.

TAUTWIRE

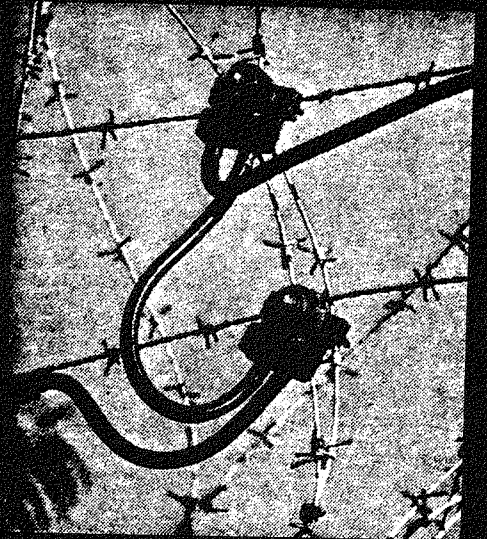
Tautwire-elektromechanische sensors. Alarm ontstaat door de veranderende spanning op de draden, veroorzaakt door aanraken, overklimmen en doorknippen. Zowel onafhankelijke opstelling of montage op hekwerk.

LINEAIRE KABELSENSOR

Merkenamen :E-fle: en System 3000.
Sensor wordt geactiveerd door beweging en doorknippen. Het systeem maakt onderscheid tussen overklimmen en doorknippen. Kabels tot 300 m. lengte.

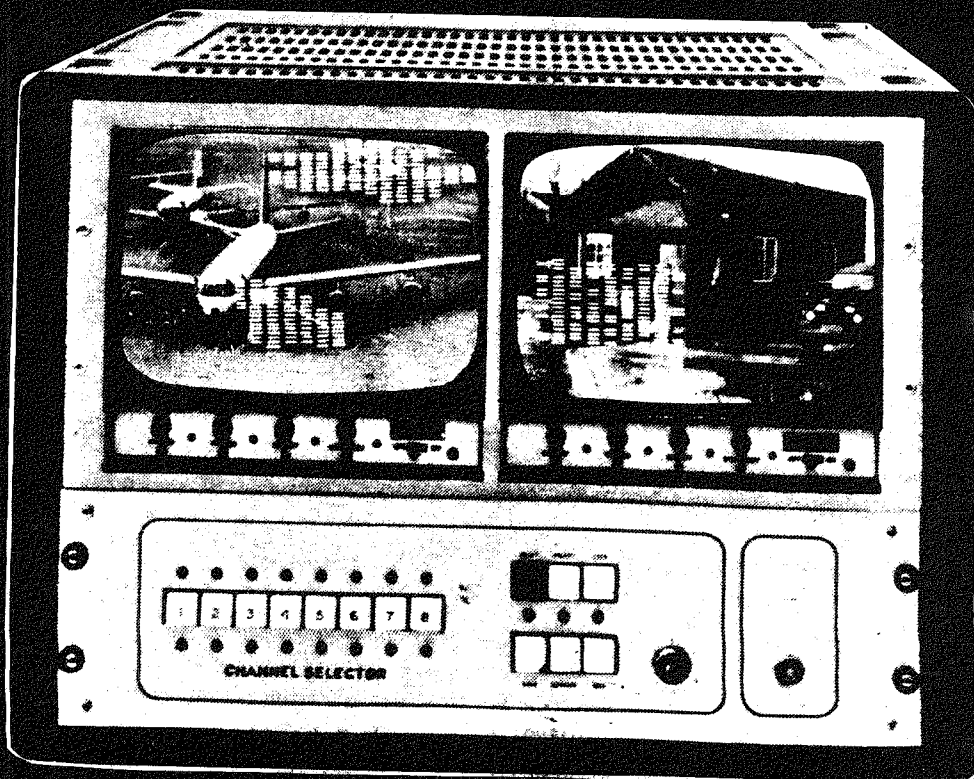
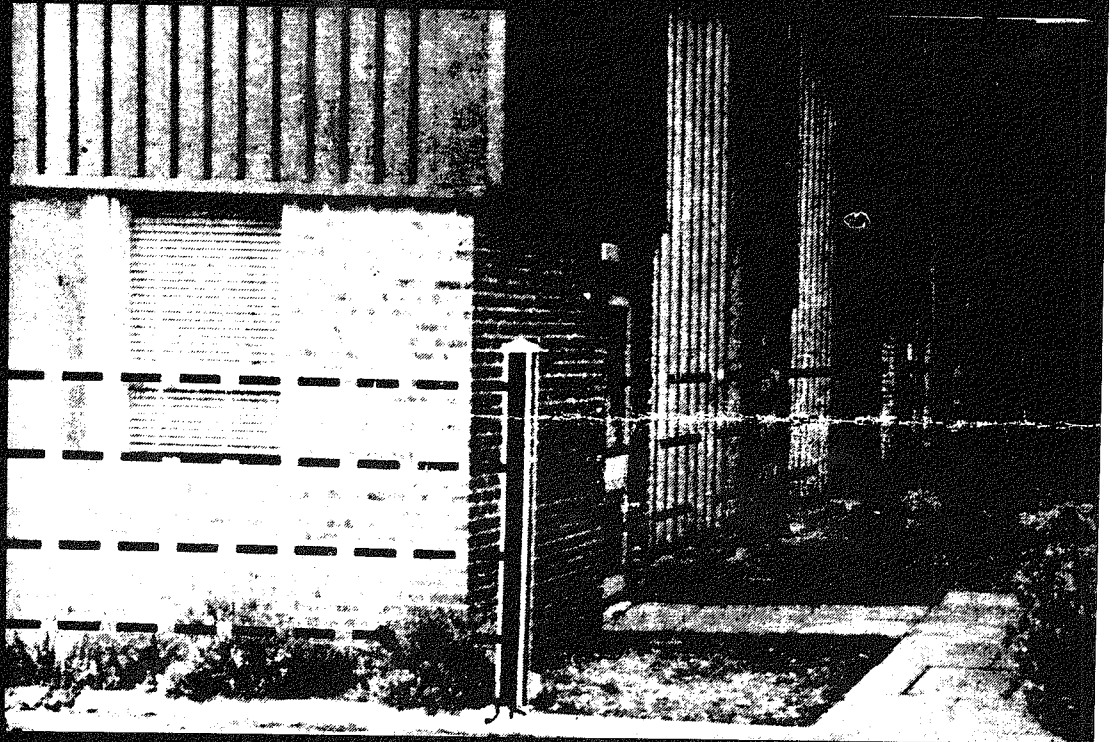

AKTIEVE INFRA ROOD DETEKTIE

Torens stralen en ontvangen onderling infra rood licht. Wanneer een indringer de stralenbundels onderbreekt, ontstaat alarm.

De infra rood bronnen en ontvangers zijn met een kunststoffilter bedekt dat de posities van de stralenbundels verbergt.

De torens kunnen met een onderlinge afstand van 100 m. geïnstalleerd worden.

VIDEO BEWEGINGS DETECTOREN

Deze zijn aangesloten op video-camera's. De eenvoudigste systemen bewaken "stilleven" en alarmeren wanneer de camera beweging signaleert.

Het hier afgebeelde model heeft meer functies. De streepjes op de beeldschermen geven plaats en spoor van de beweging aan.

Een videogeheugen legt de actie vast voor latere evaluatie, het apparaat speelt dan het voorval af vanaf moment van detectie.

Grote systemen, waaraan wel 32 camera's kunnen worden aangesloten, zijn meestal uitgerust met een printer die alle voorvallen op schrift stelt.

ANTI-MILITARISTIESE CNAL / KNAL

Een maand geleden kwam de zaak van totaalweigeraar Koen Huysmans voor de raadkamer in Gent.

Koen Huysmans, 24 jaar en afkomstig uit de Brusselse periferie, is principieel anti-militaristies. Het militeren ging hem van kindsbeen goed af want sinds zijn prilste jeugd doorzwom hij de watertjes van de Volksuniejongeren en enkele kommunistiese groupscules, alvorens in het anarchisties milieu te belanden waar hij zijn definitieve draai vond en zijn creativiteit behoorlijk botvierde. Zo werkte hij in 1980 mee met het snel opgedoekte anarchistensblad "De Libertaire Toekomst". In 1983 was hij de bezieler achter de lijst TE GEK (Tegendraadse Gentse Kiezers) die opriep om bij de gemeenteraadsverkiezingen blanco te stemmen, maar niettemin 1000 stemmen scoorde. Hij overwoog eerst nog naar vrijstad Christiana, een anarchistiese gemeenschap in Denemarken te trekken en vervolgens wilde hij in een overmoedige bui zich tot de Rote Armee Fraktion bekeren, totdat bleek dat de praktijken van deze groepering tegendraads waren met zijn opvattingen over het anarchisme. Verder stond hij op het punt naar Zuid-Amerika te emigreren als ontwikkelingshulp of would-be guerrillero, maar beschouwde uiteindelijk het totaalweigeren als de ultieme oplossing en keerde naar België terug. Tot zijn arrestatie zette hij nog zijn schouders onder het nieuwe libertaire tijdschrift "Volksgebit".

In 1980 vroeg hij het statuut van gewetensbezwaarde aan. In september 1983 zou zijn burgerdienst een aanvang nemen.

Zover zal het echter niet duren want Koen vluchtte naar het buitenland en verklaarde zichzelf dus vogelvrij. In amper één jaar tijd dweilde hij de helft van Zuid-West-Europa en iets verder af. Hij verbleef 3 maanden in Zuid-Frankrijk, 5 maanden in Barcelona, 1 maand in Marokko en 3 maanden op de Canarische Eilanden. Van oktober '84 leefde hij ondergedoken in Nederland (Utrecht). Tijdens de Mammoetoperatie, naar aanleiding van de eerste golf CCC-aanslagen stootte de BOB op zijn Nederlands adres, zodat hij in februari '85 zich verplicht ziet de wijk te

nemen naar Antwerpen. Daar wordt hij op vrijdag 15 augustus 1985 bij een identiteitscontrole door patrouillerende rijkswachters als "deserteur" geïdentificeerd en gearresteerd.

Omdat Koen officieel in Gent woonachtig is stuurde men hem naar de Arteveldestede te Gent, waar de gerechtelijke politie de zaak overnam. Hier slaat Koen Huysmans door en vertelt alles aan de onderzoeksrechter, waarna hij belandt in de Gentse gevangenis "De Nieuwe Wandeling". Het vasthouden van Koen was ook hier een zoveelste misbruik van voorlopige hechtenis. Zijn advocaat Van Overloop: "Huysmans beging geen enkele misdaad, tenzij men anti-militaristiese propaganda an aktie als zodanig beschouwt. Zeer merkwaardig vind ik bovendien de vermelding in het aanhoudingsmandaat van het openbaar ministerie die Huysmans gevaarlijk beschouwt, omdat hij niet regelmatig op zijn domicilieadres verblijft en werkloos is".

Tegen dit politiek gebruik van voorlopige hechtenis gaat Koen dan ook in hongerstaking (26 dagen tot zijn vrijlating).

Op 17 september verscheen Koen voor de Gentse raadkamer, die de betichte in voorlopige vrijheid stelt. Het parket ging echter in beroep tegen deze beslissing en de beschuldiging bleef gehandhaafd. Pas een week later (24 september) spreekt de kamer van in beschuldigingstelling Koen toch vrij, nadat deze had beloofd zich niet aan zijn nakend proces te onttrekken.

In het pleidooi op het proces in januari eiste de procureur de toepassing van de wetten. Daarna nam Koen zelf het woord om nog eens zijn grieven tegen het militarisme en in het bijzonder tegen leger- en burgerdienst uit te leggen. Als laatste kwamen de advokaten aan het woord. Hun pleidooi bestond uit twee fundamentele argumenten. Koen Huysmans heeft door totaal te weigeren een politiek delikt begaan en moet daarvoor voor het Hof van Assisen komen. In het geval de raadkamer dit argument weerlegt pleiten de advokaten om Koen Huysmans buiten vervolging te stellen op basis van de juridiese term 'nooddrift', wat slaat op het bewust kiezen tussen twee onverenigbare principes: met name de keuze tussen leger- en burgerdienst enerzijds en totaalweigeren anderzijds. Deze keuze is hem ingegeven door zijn politieke opvattingen.

De voorzitter van de raadkamer besliste de zaak te verdagen tot 7 maart, om de verschillende partijen de tijd te laten elkaars argumenten te weerleggen.

Volgens CNAL/KNAL, die Koen ondersteunt in zijn strijd tegen het militair systeem, wijst dit er op, dat het repressieapparaat een uitputtingslag begonnen is. Als er serieuze argumenten op tafel komen, weten ze immers niet meer wat gedaan. Ze reageren op een weinig beargumenteerde manier. Voor Koen betekent dit echter dat hij nog een tijdje in de onzekerheid leeft.

Nieuwe populariteit voor de fotomontage

deel 2

Na de tweede wereldoorlog was het over met de populariteit van de fotomontage, alsmede haar functie als propagandamiddel. Pas aan het eind van de vijftiger jaren komt de montage terug, met name in de reclamewereld. In 1960 maakt Richard Hamilton een montage waarin de overdaad van de maatschappij na de jaren van 'wederopbouw' aan de kaak wordt gesteld. Met de opkomst van de studentenbeweging ed. nam de belangstelling van progressieve zijde voor het affiche als propagandamiddel weer toe.

De COBRA-groep uitte, evenals Dada 40 jaar eerder, haar ongenoegen over de konsumptiemaatschappij en 'de cultuur van het genie en het meesterwerk'. De kunstenaars die deel uitmaken van deze beweging hebben radikale sympathieën. In 1957 werd de 'Internationale Situationiste' opgericht door oa. Asger Jorn en Constant Nieuwenhuis, een groep die zich actief opstelde bij allerlei sociale conflicten. Zo werd er aan de spaanse stakers 'situationistische' propaganda uitgedeeld in de vorm van stripverhalen, waarin de oorzaak van het conflict, in hun ogen 'het spektakel' van de konsumptiemaatschappij' op duidelijke wijze werd uitgebeeld.

Vanuit deze ideeën is het nog maar een kleine stap naar de fotomontage, die door het werk van Staeck snel aan populariteit won.

Ook op dit moment is de montage nog een gewild middel om zaken aan de kaak te stellen, mede door het door Heartfield al gesignaleerde feit dat er met fotos behoorlijk gemanipuleerd wordt in dagbladen en tijdschriften. Afsnijd, hoek, afsnijding en onderschrift zijn bepalend voor het effect.

In een brief aan het duitse tijdschrift 'Tendenzen' geeft Staeck zijn visie op de fotomontage, waaruit blijkt hoe groot de invloed van Heartfield op zijn werk is geweest:

'Dagelijks worden we met beelden overstroomd. De fotomontage is voor mij een soort zelfverdediging tegen deze beeldenvloed geworden. De beeldleugen is perfecter dan de gesproken leugen, omdat de mensen het beeld nog minder wantrouwen dan het gesproken woord. Dit fenomeen wordt dan ook uitgebreid benut. Niet alleen voor reclame. Op grond hiervan sluit mijn werk ook bij de foto aan: alledaagse, vertrouwde fotos vormen het ruwe materiaal. De fotomontage is bijna het ideale middel om, over de omweg heen van irritatie aangevuld met teksten, de ingebakken kijkgewoonten te ontmaskeren; om twijfel te zaaien in het beeldgeloof. De karikatuur doet dit bijvoorbeeld in veel mindere mate. Belangrijk daarbij is dat de montages weer in de algemene beeldenkring worden ingevoerd. Daarom maak ik affiches en

laat ze bijvoorbeeld op reclamezuilen plakken. De mensen moeten kollektief anders leren zien. De fotomontage in de galerie bewerkstelligt op zich nog te weinig. Zo is in de loop der tijd niet alleen het maken, maar de doelbewuste verspreiding van de fotomontage tot zwaartepunt van ons werk geworden. Op die manier wordt voorkomen dat de montage weer doel op zichzelf wordt en dat er uiteindelijk weer alleen een geïsoleerd kunstwerk ontstaan is.'

"Würden Sie dieser Frau ein Zimmer vermieten?"

Naast ironie bevatten de montages van Staeck op een bepaalde manier ook het 'Verfremdungseffekt' zoals Brecht dat voorstond: plaatsen van gewone zaken in een ongewone kontekst, waardoor de toeschouwer is gedwongen na te denken over de bedoeling en, door het ongewone van de voorstelling, het werkstuk niet op een voetstuk zal plaatsen door het als kunst met een grote 'k' te betitelen.

Om het shockerende effect van 'Würden Sie dieser Frau ein Zimmer vermieten?' te verklaren is het belangrijk om de positie van Dürer in de duitse kunst te bekijken.

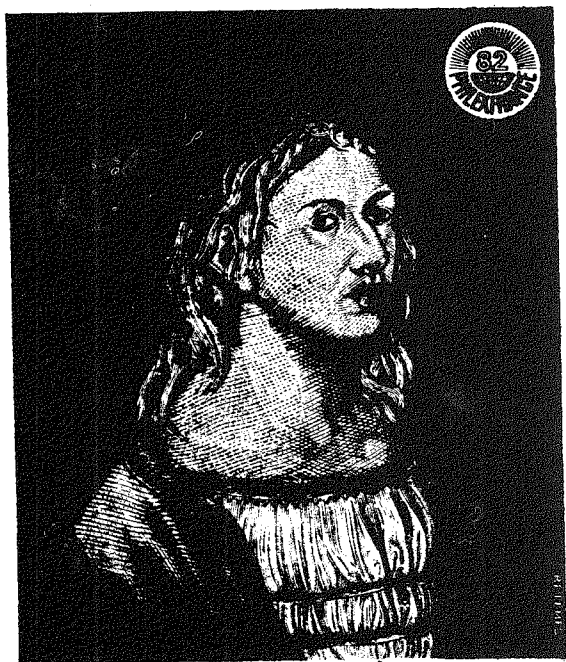
De Dürer-kultus in Duitsland

De verheerlijking van Dürer heeft, met name na 1880, soms bijna histerische vormen aangenomen. Voor die tijd werden er wel regelmatig boeken over Dürer uitgegeven, waarin leven en werk van de kunstenaar zonder veel omhaal beschreven werden. Latere Dürermonografieën geven echter een uiterst geromantiseerde figuur weer waaraan bijna goddelijke eigenschappen worden toegekend. Dürer werd de heid van de steeds machtiger wordende bourgeoisie.

Ten gevolge van de franse revolutie met haar nieuwe vrijheden waren er in Duitsland een aantal nieuwe vormen van cultureel leven ontstaan: er waren allerlei muzikale, literaire en beeldende kunstverenigingen opgericht. Na de val van het duitse rijk in 1806, Duitsland werd verslagen door Napoleon, ontstond er een behoefte vanuit de weggestelde kringen om de duitse kunst te beschermen.

Men zoekt naar een nieuwe vorm voor de dan al langer bestaande kunstenaarsfeesten. In 1817 werd in Neurenberg de 'Albrecht Dürer Verein' opgericht, waarvan de leden zich bezighouden met het verzamelen van Dürer-grafiek en het organiseren van Dürer-feesten op bescheiden schaal. Deze feesten zijn sterk religieus beïnvloed.

2.00 France Albert Dürer
POSTES 1980

Intussen ontwikkelde de romantikus Heinrich Wackenroder het romantische Dürer-beeld. In Wackenroders lyrische beschrijvingen worden ondermeer Rome en Neurenberg afgeschilderd als elkaars gelijken: eeuwige, heilige steden. In 1828 vindt het eerste grote Dürer-feest plaats in Neurenberg, dat in grootsheid niet onderdoet voor de in 1820 gevierde Rafaël-feesten in Berlijn. Dan is ook de basis gelegd voor de later steeds terugkomende vergelijking tussen Dürer en Rafaël.

Dürer wordt in deze tijd als een 'typisch duitse kunstenaar' beschreven. In de verschillende monografieën worden hem eigenschappen toegekend als trouw, ijver, moed en andere eigenschappen die blij moeten geven van grote morele waarde. Naast de hem toegekende burgerdeugden wordt Dürer beschreven als DE duitse kunstenaar die de grootsheid van het duitse volk en de duitse natie nog eens bevestigd. Tenslotte wordt ook steeds de grote innerlijke kracht van Dürer benadrukt; zijn werk heeft volgens deze monografieën een grote sentimentele kracht.

Tevens krijgt de Dürer-verering steeds meer een kommersieel karakter. Door de uitvinding van de lithografie is het mogelijk geworden om op grote schaal werken te reproduceren en te verkopen. Er worden feestbundels en gedichtenboekjes met illustraties uitgebracht en er worden kleine beeldjes van Dürer verhandeld. In 1840 verschijnt het eerste Dürer-standbeeld in Neurenberg, waar hij geboren werd, en kort daarna verschijnen er meer van deze beelden door heel Duitsland. Intussen wordt de 'duitsheid' van Dürer steeds meer gebruikt als een soort bindmiddel in de reaktionaire politieke bewegingen.

In 1871 versloeg Duitsland het franse leger met als gevolg dat de langverwachte eenwording

een feit werd. De nieuwe staat organiseerde een groot Dürer-feest ter gelegenheid van zijn 400ste geboortedag. Opnieuw werd het duitse karakter van Dürer benadrukt, tevens werd cultuur als bindmiddel gebruikt tussen de verschillende politieke richtingen.

Dürer werd meer en meer als moreel voorbeeld gebruikt voor de bevolking. De kunstkritikus Gustav Waagen: 'Dürer verenigde echte vroomheid, gemoedelijkheid en trouw met bescheidenheid, eenvoud en vlijt'. Waagen noemde hiermee de essentie van de deugden die kenmerkend zijn voor de bourgeoisie in deze tijd. Rond 1900 werd de Dürer-bond opgericht, die zich ten doel stelde om de bevolking een 'goede geestelijke hygiëne' aan te leren.

1928, het 400ste sterfjaar, werd opnieuw uitgeroepen tot Dürer-jaar. Er verschijnen opnieuw boeken, tijdschriften en feestbundels over Dürer. Opnieuw stond de innerlijke, morele waarde van Dürer centraal, maar daarnaast wordt het nationalistische aspect steeds meer benadrukt. Hetgeen leidt tot uitspraken als die van Dr. Luppe, burgemeester van Neurenberg: 'Albrecht Dürer, ondanks zijn hongaarse afstamming en ondanks zijn nauwe betrekking tot de italiaanse en ook de vlaamse schilderkunst, is de meest duitse onder de duitse schilders'. De nazi's tenslotte pasten Dürer in hun Blut und Boden theorie.

De enige beschouwing van Dürer die zich in deze tijd afkeert van het nationalistische aspect van de verering is die van Thomas Mann, die hem als volgt beschouwt 'een soort diepe emotie die innerlijk is en weinig te maken heeft met de opgeblazen rethoriek over nationaal gevoel'. De sentimentele waarde is echter voorgoed gevestigd.

Opvallend is dat de mythes rond Dürers morele waarde groten-deels ontzenuwd kunnen worden wanneer zijn brieven en geschriften goed worden gelezen. Zo blijkt hij wel degelijk om geld gegeven te hebben en niet zo deugdzaam te zijn als werd verondersteld: uit een brief aan zijn vriend Pirckheimer wordt duidelijk dat hij er in Venetië verschillende vriendinnen opna hield. Tijdens een van zijn reizen naar Venetië klaagde hij over het feit dat hij daar werd beschouwd als een waardevol persoon, terwijl hij in Duitsland als minderwaardig werd beschouwd. Hij gaf dus wel degelijk om persoonlijke roem.

moederportret; men igen en navolgingen

Het is opvallend hoe weinig er geschreven is over het moederportret in vergelijking tot de literatuur over het andere werk van Dürer.

De kritikus Ephrussi noemde het portret 'het meest pathetische alsmede het meest brutale werk van de meester'. De verdere commentaren zijn van gelijke strekking. Het portret zou voor zich spreken. De grote sentimentele waarde van het portret blijkt van belang. Bij critici heerst een soort gevoel van ontzag of ontzetting over het werk. Dürer is hier de liefhebbende zoon die zijn moeder op haar sterfbed op indringende wijze uitbeeldt. Hier komt weer een burgerlijk sentiment om de hoek kijken, namelijk ontzag voor de moeder. Daarnaast is de positie van Dürers moeder van belang: ze is bijna het prototype van de toegewijde moeder die leeft om te kunnen zorgen voor man en kinderen, het algemene reaktionaire beeld van de vrouw.

In het Dürer-jaar 1928 verschenen er in verschillende tijdschriften en kranten artikelen over het moederportret; ik heb deze artikelen niet kunnen achterhalen, maar de burgerlijke en soms nazistische signatuur van de bladen (bijvoorbeeld 'De Nürnberger Hausfrau' uit 1928 en 'Kunst und Volk' uit 1936) laat de moralistische inhoud van de artikelen raden.

Het moederportret is verschillende keren nagevolgd, maar ook niet op grote schaal.

De eerste navolging werd gemaakt in 1828. Ter ere van het Dürer-jaar werd er een feestbundel uitgegeven met illustraties die gemaakt werden door de grafikus Ernst Förster. Förster maakte een tekening getiteld 'Dürer aan het sterfbed van zijn moeder'. In deze tekening zijn verschillende werken van Dürer verwerkt, waaronder het moederportret en een zelfportret

Nieuwe populariteit voor de fotomontage

deel 2

Na de tweede wereldoorlog was het over met de populariteit van de fotomontage, alsmede haar functie als propagandamiddel. Pas aan het eind van de vijftiger jaren komt de montage terug, met name in de reclamewereld. In 1960 maakt Richard Hamilton een montage waarin de overdaad van de maatschappij na de jaren van 'wederopbouw' aan de kaak wordt gesteld. Met de opkomst van de studentenbeweging ed. nam de belangstelling van progressieve zijde voor het affiche als propagandamiddel weer toe.

De COBRA-groep uitte, evenals Dada 40 jaar eerder, haar ongenoegen over de consumptiemaatschappij en 'de cultuur van het genie en het meesterwerk'. De kunstenaars die deel uitmaken van deze beweging hebben radikale sympathieën. In 1957 werd de 'Internationale Situationiste' opgericht door oa. Asger Jorn en Constant Nieuwenhuis, een groep die zich actief opstelde bij allerlei sociale conflicten. Zo werd er aan de spaanse stakers 'situationistische' propaganda uitgedeeld in de vorm van stripverhalen, waarin de oorzaak van het conflict, in hun ogen 'het spektakel van de consumptiemaatschappij' op duidelijke wijze werd uitgebeeld.

Vanuit deze ideeën is het nog maar een kleine stap naar de fotomontage, die door het werk van Staeck snel aan populariteit won.

Ook op dit moment is de montage nog een gewild middel om zaken aan de kaak te stellen, mede door het door Heartfield al gesignaleerde feit dat er met fotos behoorlijk gemanipuleerd wordt in dagbladen en tijdschriften. Afstand, hoek, afsnijding en onderschrift zijn bepalend voor het effect.

In een brief aan het duitse tijdschrift 'Tendenzen' geeft Staeck zijn visie op de fotomontage, waaruit blijkt hoe groot de invloed van Heartfield op zijn werk is geweest:

'Dagelijks worden we met beelden overstroomd. De fotomontage is voor mij een soort zelfverdediging tegen deze beeldenvloed geworden. De beeldleugen is perfectter dan de gesproken leugen, omdat de mensen het beeld nog minder wantrouwen dan het gesproken woord. Dit fenomeen wordt dan ook uitgebreid benut. Niet alleen voor reclame. Op grond hiervan sluit mijn werk ook bij de foto aan: alledaagse, vertrouwde fotos vormen het ruwe materiaal. De fotomontage is bijna het ideale middel om, over de omweg heen van irritatie aangevuld met teksten, de ingebakken kijkgewoonten te ontmaskeren; om twijfel te zaaien in het beeldgeloof. De karikatuur doet dit bijvoorbeeld in veel mindere mate. Belangrijk daarbij is dat de montages weer in de algemene beeldenkring worden ingevoerd. Daarom maak ik affiches en

laat ze bijvoorbeeld op reclamezuilen plakken. De mensen moeten kollektief anders leren zien. De fotomontage in de galerie bewerkstelligt op zich nog te weinig. Zo is in de loop der tijd niet alleen het maken, maar de doelbewuste verspreiding van de fotomontage tot zwaartepunt van ons werk geworden. Op die manier wordt voorkomen dat de montage weer doel op zichzelf wordt en dat er uiteindelijk weer alleen een geïsoleerd kunstwerk ontstaan is'.

"Würden Sie dieser Frau ein Zimmer vermieten?"

Naast ironie bevatten de montages van Staeck op een bepaalde manier ook het 'Verfremdungseffekt' zoals Brecht dat voorstond: plaatsen van gewone zaken in een ongewone kontekst, waardoor de toeschouwer is gedwongen na te denken over de bedoeling en, door het ongewone van de voorstelling, het werkstuk niet op een voetstuk zal plaatsen door het als kunst met een grote 'k' te betitelen.

Om het shockerende effect van 'Würde Sie dieser Frau ein Zimmer vermieten?' te verklaren is het belangrijk om de positie van Dürer in de duitse kunst te bekijken.

De Dürer-kultus in Duitsland

De verheerlijking van Dürer heeft, met name na 1880, soms bijna histerische vormen aangenomen. Voor die tijd werden er wel regelmatig boeken over Dürer uitgegeven, waarin leven en werk van de kunstenaar zonder veel omhaal beschreven werden. Latere Dürermonografieën geven echter een uiterst geromantiseerde figuur weer waaraan bijna goddelijke eigenschappen worden toegekend. Dürer werd de held van de steeds machtiger wordende bourgeoisie.

Ten gevolge van de franse revolutie met haar nieuwe vrijheden waren er in Duitsland een aantal nieuwe vormen van cultureel leven ontstaan: er waren allerlei muzikale, literaire en beeldende kunstverenigingen opgericht. Na de val van het duitse rijk in 1806, Duitsland werd verslagen door Napoleon, ontstond er een behoefte vanuit de welgestelde kringen om de duitse kunst te beschermen.

Men zoekt naar een nieuwe vorm voor de dan al langer bestaande kunstenaarsfeesten. In 1817 werd in Neurenberg de 'Albrecht Dürer Verein' opgericht, waarvan de leden zich bezighouden met het verzamelen van Dürer-grafiek en het organiseren van Dürer-feesten op bescheiden schaal. Deze feesten zijn sterk religieus beïnvloed.

van Dürer. De tekening werd enkele jaren later gebruikt voor het vervaardigen van een glasschildering. In dit werk van Förster speelt het sentiment weer een belangrijke rol.

Een andere navolging van het moederportret werd gemaakt door Paul Klee. In 1940 vervaardigde hij een reeks tekeningen onder de titel 'Detaillierte Passion: Auch Dürers Mutter'. De overeenkomst ligt niet in de vorm maar in de inhoud: toen Klee in 1940 stierf was hij al lange tijd ziek, evenals Dürers moeder. De criticus Folker Frank ziet in Klee's tekening een uitvloeisel van de in 1933 begonnen reactie van Klee op het fascisme: door gebruik te maken van het moederportret, het toonbeeld van ouderdom en lelijkheid, keert hij zich af van nazistische rassenleer, waarin jeugd en schoonheid verheerlijkt worden. Tegelijkertijd keert hij zich af van de fascistische Dürerkultus.

Het Dürer-jaar 1971

Het Dürerjaar 1971, waarin het 500ste geboortjaar van Dürer werd gevierd, was aanleiding tot een grote hoeveelheid beschouwingen en tentoonstellingen. Over het algemeen keert men zich af van de overdreven verheerlijking van de kunstenaar.

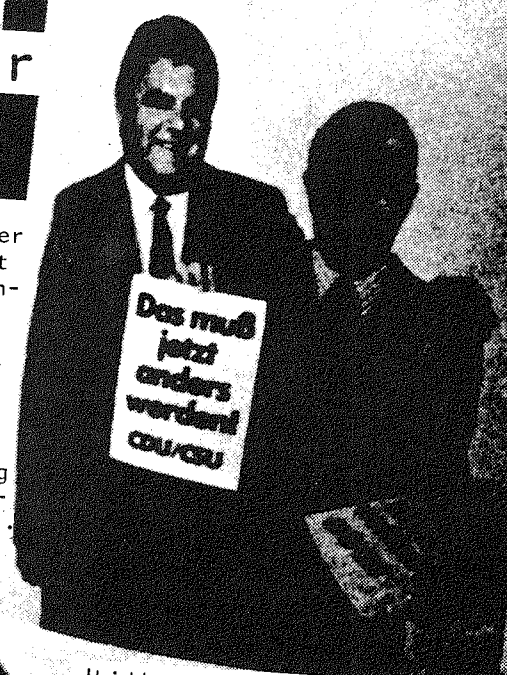
Glaser vindt dat het Dürer-jaar wel gevierd moet worden, maar dan wel 'met de nodige terughoudendheid en ontdaan van de nationalistisch mystieke omhulsels'.

Tegelijkertijd waren er mensen die wél vasthielden aan het traditionele beeld dat men van Dürer had. In de Albrecht Dürer Almanach, uitgegeven door de stad Neurenberg, werden de oude deugden weer tevoorschijn gehaald. Het gezagsgetrouwe, protestantse dat Dürer zou hebben gekenmerkt en de innerlijke sentimentele waarde van hem werden benadrukt. Ook zijn duitse karakter werd benadrukt en in verband gebracht met Wagner en de stad Neurenberg als oud-duits symbool.

In de politiek werd Dürer gebruikt als appèl op de traditie, in het bijzonder de traditionele normen en waarden die, in de ogen van de burgerij in de jaren '60 voor het grootste deel waren afgebrokkeld. De vice-president van de bondsrepubliek Carlo Schmid benadrukte in zijn feestrede over Dürer op 21 mei 1971 dan ook nog eens het belang van de traditionele normen; deze zouden ons bijgebracht kunnen worden door goed naar Dürer te kijken, die het juiste normbesef zou bezitten.

Een ander aspect van het Dürer-jaar 1971 is de commerciële exploitatie van zijn werk op grote schaal. Ook eerder werd dit al gedaan, maar nog nooit was er zo'n overvloed aan Dürer-attributen te zien geweest. Er werden boeken uitgegeven met een sensationele lay-out om de verkoop te stimuleren, er werden Dürer-reizen georganiseerd die de reizigers langs de belangrijke plaatsen uit Dürers leven voerden en er werden herdenkingsmedaillons, reproducties en replica's verkocht. Karst spreekt in dit verband over 'een bijna pijnlijke Dürerrage'.

Op deze manier werd slechts een klein deel van Dürers leven en werk belicht. Via media en school waren de mensen al van jongs af aan vertrouwd met Dürer. Hierdoor werd het denken in symbolen versterkt: uit een onderzoek dat het tijdschrift Der Spiegel deed naar de symboliek van Dürer bleek ondermeer dat een groot deel van de mensen de 'jonge haas' als symbool zag voor de dierenliefde en dat de

'biddende handen' symbool stonden voor de vroomheid en eenvoud. Dürer stond dus nog steeds model voor een aantal vooral burgerlijke sentimenten.

Staeck en Dürer

De grote bekendheid van het publiek met Dürer is voor Staeck aanleiding geweest om een aantal keren Dürer als thema voor zijn kritische montages te gebruiken.

In 1970 gaf hij samen met andere kunstenaars de satirische map 'Fromage à Dürer' uit.

Staeck gebruikte Dürers penseeltekening 'biddende handen' uit 1508 hier als basis voor zijn montage 'ter confrontatie'. De twee handen zijn nu aan de buitenkant voorzien van aangedraaide vleugelmoeren, één aan elke kant, zodat de handen bij elkaar worden gehouden door de moeren. Hierdoor vervalt de grote innerlijke kracht en de eenvoud die altijd aan dit werk van Dürer werden toegekend. De handen worden tot symbool van onechte vroomheid en van de knellende dwang van de kerk. De voorstelling is een aanklacht tegen de konformistische geest van de burgerij. Mende noemt het daarnaast een aanval op de grote hoeveelheid reproducties van allerlei materiaal dat in de handel werd gebracht en een aanval op de vulgarisering van de kunst uit het oogpunt van winstbejag.

Een andere montage waarin Staeck gebruik maakte van een bekend werk van Dürer is zijn zeefdruk uit 1971 ter gelegenheid van de werelddierenbeschermingsdag. Op deze montage is Dürers aquarel van de 'jonge haas' te zien in een soort kooi die nauw om het lijf sluit en waaruit alleen de snuit, de voorpoten en de oren steken. Verder kan de haas zich niet bewegen. Dit soort kooien worden gebruikt in de onderzoekslaboratoria voor medicijnen en cosmetica. Door gebruik te maken van de 'jonge haas', een

Dahinter ein k

Untern

Macht auch in

In 1955 werd het moederportret opnieuw gebruikt, dit keer op een postzegel uit het Saarland. De zegel is een onderdeel van een serie die uitgebracht werd ten bate van de 'Winterhulp', een regelmatig terugkomende hulpactie van na de tweede wereldoorlog om noodlijdende arbeidersgezinnen te steunen. De andere zegels uit de serie zijn voorzien van afbeeldingen van kinderen en van moeders met babies. De zegels geven dus aan voor wie de hulp bestemd is en de afbeeldingen zijn bedoeld om het medelijden van de wat rijkere delen van de bevolking op te wekken. In deze zin wordt er weer gebruik gemaakt van de sentimentele waarde van het moederportret.

Entmannnt alle Wüstlinge!

algemeen bekende en met dieren-
liefde geassocieerde voorstelling
en deze te plaatsen in een wreed
hok is de bedoeling van het af-
fiche in één oogopslag duidelijk.

De derde ontlening aan Dürer
door Staeck is een zeefdruk uit
1971 over de dag van de mensen-
rechten. Staeck gebruikte hier-
voor Dürers 'Christus aan het
kruis', een pen- en penseelteke-
ning uit 1505. De tekening is de
laatste uit een serie van zes
over dat onderwerp. Dürer gebruik-
te voor deze studies een levend
model die met een standaard onder
de voeten rechtop kon blijven
staan.

Op het affiche kijkt een
groep mensen vrolijk naar de
kruisiging die zich op de voor-
grond afspeelt. Christus is fron-
taal afgebeeld, zijn lendedoek
waait aan weerskanten om hem
heen. Zijn handen worden hier
niet door spijkers tegen het
kruis gedrukt, maar door strak
aangedraaide lijmklemmen. Links
voor Christus' gezicht bungelt
een kale lamp aan twee elektrici-
teitsdraden.

Ook hier gebruikt Staeck weer
een bekende voorstelling om zijn
ongenoegen te uiten over dage-
lijks in vele landen geschonden
mensenrechten. Hij hekelt de hy-
pokrisie van het grootste deel
van de bevolking, dat zich weinig
aantrekt van wat er in andere
landen gebeurt. Daarnaast pro-
beert hij de mensen die geloven
in god duidelijk te maken dat er
nu nog mensen op een gruwelijke
manier vermoord worden, net als
Jezus toen vermoord werd. Door de
kruisiging in een nieuwe kontekst
te plaatsen maakt Staeck een ver-
gelijking die voor iedereen be-
grijpelijk is.

De laatste Dürer-ontlening
van Staeck is natuurlijk 'Würden
Sie dieser Frau ein Zimmer ver-
mieten?'.
Wat was nu de oorzaak van de
grote verontwaardiging die juist
dit affiche teweeg bracht?

Ik denk dat het hier om een
aantal oorzaken gaat die zowel
formeel als gevoelsmatig van ka-
rakter zijn.

De omvang van de affiche-ak-
tie is bepalend geweest voor de
bekendheid bij het Neurenbergse
publiek, in tegenstelling tot an-
dere affiches die slechts in klei-
ne kring bekend zijn geworden.
Later worden Staecks affiches be-
kend doordat ze voor SPD-propa-
gandadoeleinden worden gebruikt.
'Würden Sie dieser Frau ein Zim-
mer vermieten?' was 300 keer te
zien door heel de stad en daar-
naast waren ze aangeplakt op of-
ficieële reclamezuilen, waardoor
ze een enigzins legitiem karakter
kregen.

Ook het tijdstip van Staecks
affiche-actie is van belang ge-
weest: tijdens de openingsweek
van het Dürer-jaar, dus toen er
veel aandacht gericht was op de
openingsmanifestaties en op het
leven en werk van Dürer. Gezien
de hoeveelheid reacties hield Dürer
de mensen wel bezig. Ik denk
dat veel mensen het idee hadden
dat iemand Dürer misbruikte voor
een doel dat hen niet geheel dui-
delijk was. Commercieel was het
in elk geval niet. 'Würden Sie
dieser Frau ein Zimmer vermie-
ten?' klinkt meer als een uitda-
ging aan het adres van de burge-
rij. Veel mensen zullen zich dan
ook hebben afgevraagd wie dit af-
fiche gemaakt had en waarom. Mis-
schien voelden ze zichzelf wel
aangesproken of gekrenkt omdat ze
bij zichzelf wel wisten dat ze
zo'n vrouw geen kamer zouden ver-
huren. Een vrouw die oud en le-
lijk is. Maar deze vrouw onder-
scheidde zich van andere oude en
lelijke vrouwen doordat ze de
moeder van Dürer was. En de moe-
der van een volksheld en toon-
beeld van deugd misbruik je niet
voor wat voor doeleinde dan ook.
Verder zal ook het idee hebben
meegespeeld dat iemand zich in-
eens bemoeide met 'hun' Dürer-
feest.

Ik denk dat Staeck zelf te-
vreden was met deze affiche-actie
omdat hij erin geslaagd was de
woede van zijn tegenstanders, de
burgerij, op de hals te halen.
Iets dat later ook nog regelmatig
voorkwam. Staecks ideeën over
kunst, engagement en agitatie
blijken te werken en hebben ook
nu nog niets aan kracht verloren.

Wählt
christlich

KLEURSTOFFEN

EN ANDERE

TOEVOEGSELS

Deze lijst van kleurstoffen en toevoegingen werd oorspronkelijk gepubliceerd door het ziekenhuiscentrum van Chaumont in Frankrijk, gebaseerd op informatie verstrekt door het Onderzoekshospitaalcentrum van Villejuif zodat iedereen ook 'ns weet wat-ie naar binnen werkt.

Al deze troep is toegestaan in Groot-Brittannië en hoort op de verpakking vermeld te worden.

E100 ongevaarlijk
E101 ongevaarlijk
E102 gevaarlijk
E103 verboden
E104 verdacht
E105 verboden
E110 gevaarlijk
E111 verboden
E120 gevaarlijk
E121 verboden
E122 verdacht
E123 zeer gevaarlijk
E124 gevaarlijk
E125 verboden
E126 verboden
E127 gevaarlijk

E130 verboden
E131 kankerverwekkend
E132 ongevaarlijk
E140 ongevaarlijk
E141 verdacht
E142 kankerverwekkend
E150 verdacht
E151 verdacht
E152 verboden
E153 verdacht
E160 ongevaarlijk
E161 ongevaarlijk
E163 ongevaarlijk
E170 ongevaarlijk
E171 verdacht
E173 verdacht
E174 ongevaarlijk
E175 ongevaarlijk
E180 verdacht
E181 verboden
E200 ongevaarlijk
E201 ongevaarlijk
E202 ongevaarlijk
E203 ongevaarlijk
E210 kankerverwekkend

E211 kankerverwekkend
E212 kankerverwekkend
E213 kankerverwekkend
E214 kankerverwekkend
E215 kankerverwekkend
E217 kankerverwekkend
E220 vernietigt vitamine B12
E221 darmstoornissen
E222 darmstoornissen
E223 darmstoornissen
E224 darmstoornissen
E226 darmstoornissen
E230 huidstoornissen
E231 huidstoornissen
E232 huidstoornissen
E233 huidstoornissen
E236 on gevaarlijk
E237 ongevaarlijk
E238 ongevaarlijk
E239 kankerverwekkend
E240 verdacht
E241 verdacht
E250 bloeddrukproblemen
E251 bloeddrukproblemen
E252 bloeddrukproblemen
E260 ongevaarlijk
E261 ongevaarlijk
E262 ongevaarlijk
E263 ongevaarlijk
E270 ongevaarlijk
E280 ongevaarlijk
E281 ongevaarlijk
E282 ongevaarlijk
E300 ongevaarlijk
E301 ongevaarlijk
E302 ongevaarlijk
E303 ongevaarlijk
E304 ongevaarlijk
E305 ongevaarlijk
E306 ongevaarlijk
E307 ongevaarlijk
E308 ongevaarlijk
E309 ongevaarlijk
E311 huiduitslag
E312 huiduitslag
E320 cholesterol
E321 cholesterol
E322 ongevaarlijk
E325 ongevaarlijk
E326 ongevaarlijk
E327 ongevaarlijk
E330 kankerverwekkend
E330 onderkoeling
E331 ongevaarlijk
E332 ongevaarlijk

E333 ongevaarlijk
E334 ongevaarlijk
E335 ongevaarlijk
E336 ongevaarlijk
E337 ongevaarlijk
E338 spijsverteringsstoornissen
E339 spijsverteringsstoornissen
E340 spijsverteringsstoornissen
E341 spijsverteringsstoornissen
E400 ongevaarlijk
E401 ongevaarlijk
E402 ongevaarlijk
E403 ongevaarlijk
E404 ongevaarlijk
E406 ongevaarlijk
E407 spijsverteringsstoornissen (ijsjes)
E408 ongevaarlijk
E410 ongevaarlijk
E411 ongevaarlijk
E413 ongevaarlijk
E414 ongevaarlijk
E420 ongevaarlijk
E421 ongevaarlijk
E422 ongevaarlijk
E450 spijsverteringsstoornissen
E461 spijsverteringsstoornissen
E462 spijsverteringsstoornissen
E463 spijsverteringsstoornissen
E465 spijsverteringsstoornissen
E466 spijsverteringsstoornissen
E471 ongevaarlijk
E472 ongevaarlijk
E473 ongevaarlijk
E474 ongevaarlijk
E475 ongevaarlijk
E477 verdacht

verboden: door het franse ministerie van gezondheid per 1.1.1977
verdacht: neveneffekten worden nog steeds onderzocht
B12: deze vitamine is nodig voor een normaal funktionerend zenuw
stelsel
bloeddrukproblemen: zit in voorgekookt vlees
E123 is erg gevaarlijk, verboden in de Sovjet-Unie en de VS.

AGENDA

zo. 23-2 muziek: bangles (paard-den haag) 23 uur
film: brazil (filmhuis lvc-leiden) 21.15 uur

ma. 24-2 film: los santos innocentes (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

di. 25-2 film: kindergarten (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

wo. 26-2 muziek: swans (paard-den haag) 23 uur
film: the last wave (filmhuis lvc-leiden) 20+22.15 uur
hotel new hampshire (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur
verder: vals bloed (theater LAK-leiden) 20.30 uur
werklozentheater delft (korzo-den haag) 21 uur

do. 27-2 muziek: reggae jam sessie (lvc-leiden)
film: witness (filmhuis lvc-leiden) 20+22.15 uur
poulet au vinaigre (kijkhuis-leiden) 20+22.15
verder: vals bloed (theater LAK-leiden) 20.30 uur
Talkshow (paard Den Haag) over uitgaan in Den Haag
met o. a. Dull Schicksal en Adriaan Bontebal

vr. 28-2 muziek: john cooper clark (paard-den haag) 23 uur
together (boerderij-zoetermeer) 22 uur
flexable (tent-wassenaar) 23 uur
r'dams vivisektie orkest (jazzbunker-r'dam) 22 uur
film: witness (filmhuis lvc-leiden) 21.15
verder: independence (theater LAK-leiden) 20.30 uur

za. 1-3 muziek: pure hate +naa a da finksa+ (FEEST
accusation+placebo's+ emma-wijk a. zee
the mets+poppi uk+ van 14.30 tot 1.00 uur
outrageous (FEEST)

di. 4-3 film: enrico IV (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

ma. 3-3 film: een dagje naar het strand (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

paard-den haag : prinsegracht 14 : 070-60 18 38
lvc-leiden : breekstraat 66 : 071-14 64 48
eland-delft : burgwal 45 : 015-12 20 35
korzo-den haag : prinsestraat 44 : 070-46 42 66
kijkhuis-leiden : vr.kr.steeg 10 : 071-14 28 95
tent-wassenaar : v.zuylen..str. : 01751-122 72
jazzbunker'gam : boompjeskade 11: 010-14 30 52
filmklup r'dam : stieltjesstr.38 : 010-23 13 85
boerderij z'meer:voorweg 146 : 079-52 02 66

wo. 5-3 muziek: rootsavond (eland-delft)
film: waar de ratten koning zijn (filmhuis lvc-leiden)20+22.30 uur
canterbury tales+holy grail+ (studium generale
marieke van nimwegen LAK-leiden)20 uur
je vous salue marie (kijkhuis-leiden) 20+22.30 uur

do. 6-3 film: illusionist (filmhuis lvc-leiden) 20+22.15 uur
canterbury tales+holy grail+ (studium generale
marieke van nimwegen LAK-leiden) 20 uur
dust (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

vr. 7-3 muziek: frenzy (lvc-leiden) 22.30 uur
film: illusionist (filmhuis lvc-leiden) 21.15 uur
kopzeer aan de waanzee (eland-delft) 23 uur
dust (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur

za. 8-3 intern. vrouwen dag
muziek: fatso (eland-delft) 23 uur
no ice (tent-wassenaar) 23 uur
film: illusionist (filmhuis lvc-leiden) 21.15 uur
dust (kijkhuis-leiden) 20+22.15 uur